

Κοντά στις πικραμένες καρδιές

ΈΚΚΛΑΙΓΕ. Και φαίνεται ότι τα δάκρυα είχαν απλώσει κρούστα στις μελανές σακούλες των ματιών της, γιατί έτριβε πάνω τους επίμονα την τσακισμένη άκρη ενός υγρού αρωματομάντιλου. Ο άνδρας στην απέναντι πολυθρόνα παρακολουθούσε επιφανειακά αδιάφορος. Ήταν δώδεκα· οι νευρικοί χτύποι του ρολογιού μιας κοντινής εκκλησίας έκοβαν ήδη τη μεσημεριανή τους βόλτα στα δαιδαλώδη περάσματα του Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου, και το ημίωρο επισκεπτήριο στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας κόντευε να τελειώσει. Ένας ένας οι συγγενείς έκαναν την εμφάνισή τους στον προθάλαμο του πρώτου ορόφου και σωριάζονταν αποκαμωμένοι στους καναπέδες για να ανάψουν τσιγάρο. Το κάπνισμα φυσικά απαγορευόταν, αλλά μονάχα στην αναρτημένη στον ολότελα αδειανό μεγαλύτερο τοίχο χειροποίητη πινακίδα, όπου εικονιζόταν ένας κακοσχεδιασμένος σκελετός με μια μάζα πίσσας σφηνωμένη στα παιδιά, να εκτοξεύει από τα οστέινα ρουθούνια του μαύρους καπνούς σαν εξάτμιση λεωφορείου παραμελημένης αστικής γραμμής. Κανένας λογικός δεν θα αποτολμούσε να κάνει παρατήρηση στους επισκέπτες, οι οποίοι έτσι κι αλλιώς είχαν βαρύτερα σύννεφα να σκοτίζουν το κεφάλι τους. Το πιο ζοφερό κουβαλούσε, όπως κατάλαβε ο Αριστείδης Μαλλιαγκάκης, η γυ-

ναίκα με το ακριβοπληρωμένο ταγιέρ και τα μακριά, βαμμένα καστανοκόκκινα, μαλλιά. Είχε έρθει τελευταία, μπουκωμένη αναφιλητά, σέρνοντας ως τη γωνία στα δεξιά του μιαν αξιοπρέπεια στραπατσαρισμένη, όχι όμως ολότελα εκμηδενισμένη ώστε να καταδεχτεί το στρίμωγμα δίπλα σ' έναν υπερήλικα αγρότη ζαρωμένο μέσα σε ριγωτές γαλαζοπράσινες πιτζάμες και διασωληνωμένο με ορό που τον κρατούσε στο χέρι ο ηλιοκαμένος σαραντάχρονος γιος του.

Μπροστά στην από γέννας στερημένη ύπαρξη του Μαλλιαγκάκη, η άγνωστη φάνταζε φιλοδωρημένη με κάθε ευεργεσία της ζωής, δήλωνε ευκατάστατη, αν βέβαια ο άνδρας ερμήνευε σωστά τις ετικέτες της καταναλωτικής ευχέρειας παντού σε όλο το ντύσιμό της: σακάκι σκούρο μπλε υψηλής ραπτικής με απαλές γκρίζες κάθετες γραμμώσεις και φούστα ως τα γόνατα από το ίδιο σύνολο, λευκό πουκάμισο, μαργαριτάρια στον χαλαρωμένο γεμάτο ρηχές δίπλες ροδαλό λαιμό και πλατινένια μικρογραφία ιππόκαμπου στο πέτο. Πλησίαζε τα πενήντα και το επίπεδο πρόσωπό της, τριγωνισμένο στο σαγόνι, ήταν επιμελέστατα παστωμένο με κρέμες για να κρύβονται οι ρυτίδες στο φαρδύ μέτωπο, στην εξωτερική γωνία των ματιών και πάνω από τα κοφτά, θα 'λεγες ξεζουμισμένα, χείλη. Κάποτε ίσως να ήταν όμορφη, μπορεί και θελκτική, αλλά τώρα το σώμα της ξεχείλωνε από το ύψος της μέσης προς την περιφέρεια των γοφών και ίσαμε κάτω στις γάμπες που, όπως χύνονταν ακαμπύλωτες και αδιάφορες, την καταδίκάζαν να κινείται απαρατήρητη ανάμεσα στα αρπακτικά των νοσηλευτηρίων.

Ο Αριστείδης όμως δεν ήταν συνηθισμένος κυνηγός. Όχι δηλαδή ψυχρά, υπολογιστικά, με τη δεξιότητα συστηματικού θηλυκοθήρα, ή επιλεκτικά και ανόρεχτα, καθώς θα ταίριαζε σε χορτασμένο επαγγελματία εραστή. Τον πυρπολούσε ακατασίγαστα η καούρα του παθιασμένου, σιγοψηνόταν στην κόλαση των πιο οργιαστικών –από κάθε άποψη εξακο-

λουθητικά ανεκπλήρωτων- φαντασιώσεων, και στο πρόσωπό του η απουσία ερωτικής πνοής άνοιγε αυλάκια ξεραΐλας. Πεινούσε και διψούσε να γευτεί ηδονή, σχεδόν πονούσε. Η στέρηση επέλαυνε βασανιστικά κι επίμονα στο νευρικό του σύστημα, οι αδένες στριμώχνονταν πρησμένοι στους βουβώνες και η αφροδισία τον αγκύλωνε σαν αχινός χωμένος στον καβάλο, αφού από καταβολής αφύπνισης της σεξουαλικότητάς του το τραπέζι με τα σαρκικά εδέσματα έστεκε πολύ ψηλά γι' αυτόν. Βέβαια, έφταιγε ο ίδιος, όπως το είχε αποδεχτεί και η χήρα μάνα του, που πέθανε ένα χρόνο πριν από καρκίνο και καημό επειδή το μοναχοπαίδι της μαράζωνε ανίκανο να συνάψει έστω μία σχέση. Και πώς μπορούσε αυτό να του συμβεί; Μόνο με χοντρόσολα τακούνια και υψωμένο πιγούνι άγγιζε τον πήχυ του ενός μέτρου και εξήντα δύο εκατοστών, ενώ η φύση είχε αδειάσει μια λεκάνη γεμάτη περυσσεύματα μιζέριας στο λοιπό παρουσιαστικό του.

Παχύσαρκος, παρά τα μόλις τριάντα έξι χρόνια του, με μικρό στρογγυλό κεφάλι, στενό μέτωπο πιεσμένο από ίσια κορακίσια μαλλιά και γυαλιά υψηλού βαθμού μυωπίας σε μάτια κατάμαυρα που φαίνονταν τεράστια πίσω από τα ενισχυμένα κρύσταλλα, ο Μαλλιαγκάκης αποτελούσε περιφερόμενο δείγμα ανδρικής φιγούρας προς αποφυγήν, κακέκτυπη εικόνα αρσενικού, είδωλο αποκαρδιωτικό για το αντίθετο φύλο όσες βελτιωτικές προσθέσεις και αν έκανε στην εμφάνισή του. Φορούσε πάντα κοστούμι, ένα γκριζωπό ετοιματζίδικο επαγγελματικό, και για εκείνη την ημέρα είχε διαλέξει τον πιο αγαπημένο του συνδυασμό: ανοιχτογάλανο πουκάμισο και κυανή κιτρινοπίτσιλη γραβάτα δεμένη με χρυσή καρφίτσα, προσωπικό δώρο του φαρμακοβιομήχανου εργοδότη του όταν συμπλήρωσε πέντε χρόνια κερδοφόρου πηγαινέλα στα γραφεία των γιατρών ως πωλητής και ενδιάμεσος προμηθειών ανάλογα με τη συνταγογράφηση.

Οι σκέψεις της γυναίκας πλανιόντουσαν σε άλλες διαδρομές, μπερδεύονταν σε μονοπάτια ατέρμονα όλο κοτρόνες ενοχές και λάσπες συναισθήματα. Ο άνδρας της, ο όχι τόσο αγαπημένος αλλά, όπως να 'χει, σύζυγός της επί είκοσι τέσσερα συναπτά έτη, βρισκόταν διασωληνωμένος και με ξυρισμένο το κεφάλι σε κρεβάτι της Εντατικής μετά τη χειρουργική επέμβαση για να ξαλαφρώσει ο εγκέφαλός του από έναν όγκο στο μέγεθος χοντρόφλουδου μανταρινιού. Η εγχείρηση εξελίχθηκε ομαλά, όμως ο οργανισμός του εξηντάχρονου Αχιλλέα Μυριάδη, σκουριασμένος από την ακινησία και με εξασθενημένη καρδιά που φούσκωνε και στο ίσωμα σαν να ήταν ανηφόρα, αγκομαχούσε σε υδραυλική και αναπνευστική υποστήριξη να ανανήψει. Ήταν το πρώτο χοντρό ταρακούνημα στη ζωή του άτεκνου ζευγαριού για ζήτημα υγείας, μιας και τα άλλα καθημερινά προβλήματα είχαν καταστήσει τη σχέση τους ένα καλοσυντηρημένο, δίχως καμιά ουσία ωστόσο, φαγητό στον καταψύκτη της συμβίωσης.

Εκείνος μισότρελος –έφταιγε η αφόρητη πίεση στο κεφάλι, όπως αποδείχθηκε– απαιτητικός και σπαγγοραμμένος παρ' όλα τα εκατομμύρια σε καταθέσεις από το ενοίκιο κεντρικού μαγαζιού στη Νέα Ερυθραία και την υψηλή σύνταξη του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου, έμενε στο σπίτι όλη μέρα με συντροφιά τις δύο σιαμέζες γάτες τους, παρακολουθώντας ανελλιπώς όλες τις λεγόμενες κοινωνικές τηλεοπτικές σειρές, από την πιο ηλίθια ως την πλέον τάχα πνευματώδη, προσηλωμένος ιδιαίτερα σε όσες διανθίζονταν από θεατρινίστικες αγριοφωνάρες και βρομολόγα παρενοχλήματα. Η γυναίκα ξημεροβραδιαζόταν στην Πλάκα στο κατάστημά της με είδη απωανατολίτικης λαϊκής τέχνης, έχοντας βοηθό έναν τριαντάχρονο Σριλανκέζο της φυλής των Ταμίλ, ο οποίος, πέρα από τα γενικά καθήκοντα, είχε αναλάβει και να σβήνει τις φωτιές που άναβαν συχνά πυκνά στο γερασμένο αλλά ερωτικά εύφλεκτο σώμα της αφεντικιάς. Τώρα ο Ιω-

νάς θα έμενε μόνος για λίγες μέρες να κορτάρει αποκλειστικά την ταμειακή μηχανή και, δε βαριέσαι, ας έκλεβε κάτι. Οι ενοχές είναι καυτό κάρβουνο και σίγουρα θα έκαναν θερμότερη την αγκαλιά του μόλις αυτή επέστρεφε στο μαγαζί. Αρκεί να τελειώνει γρήγορα με τούτη την περιπέτεια.

«Κυρία Μυριάδη, θα περιμένουμε μερικά εικοσιτετράωρα», την είχε προειδοποιήσει ο επικεφαλής της χειρουργικής ομάδας.

«Συμβαίνει κάτι πολύ άσχημο, γιατρέ;»

«Δεν υπάρχει κακοήθεια. Θα μας το επιβεβαιώσει η βιοψία, και αυτό είναι εξαιρετικά παρήγορο...» τράβηξε τα χείλη σε ένα καθησυχαστικό τρεμάμενο χαμόγελο ο άλλος. «Υπομονή. Βλέπετε ο όγκος μεγάλωνε...»

«Καταλαβαίνω».

Και μακάρι να το ήξερε πιο πριν. Θα μπορούσε να αποφύγει ένα σωρό λάθη συμπεριφοράς και να αιτιολογήσει πολλά από τα εξωφρενικά καμώματα του Αχιλλέα, αφήνοντάς τον τελικά να κοιμάται μαζί της, όπως και τα δύο γκρινιάρικα τετράποδα, και όχι να τον έχει εδώ και κάποιους μήνες εξορίσει στον ξενώνα επειδή δεν άντεχε τους παφλασμούς στο νερόστρωμα από τα βίαια στριφογυρίσματά του. Θα μπορούσε ακόμη να συγχωρήσει τις διαρκείς προσβολές και τις απανωτές απιστίες του στα διάφορα λιμάνια του Ειρηνικού ωκεανού, αλλά κυρίως με εκείνη την ψιλονόστιμη, πλην νερόβραστη, δήθεν οικονομική σύμβουλο, που του έφαγε πριν από δύο χρόνια ένα κάρο λεφτά ανάμεσα σε συνενυρέσεις στα διάφορα ξενοδοχεία της παραλιακής λεωφόρου και στις άλλες, εξίσου πονηρές και ανίερες, πράξεις στο Χρηματιστήριο Αξιών της Αθήνας.

«Ας τα καταφέρει, Χριστέ μου! Και όλα περασμένα ξεχασμένα», προσευχήθηκε μέσα της.

Υποσχέθηκε μάλιστα πως μόλις ο Αχιλλέας γινόταν, πρώτα ο Θεός, καλά και γύριζε στο σπίτι, αυτή θα έβρισκε τρόπο

να απομακρύνει τον Ιωνά από το μαγαζί, κόβοντας με το μαχαίρι την εξάρτησή της από τις εντός κι εκτός ωραρίου πάσης φύσεως υπηρεσίες του, και θα κατέβαζε τον Μιμικό και τη Μαίρη από το συζυγικό κρεβάτι. Τα υφασμάτινα σπιτάκια στην κουζίνα θα τους βόλευαν μια χαρά, κι ας γρατζούνιζαν παραπονιάρικα απέξω την κλεισμένη πόρτα ώσπου να συνηθίσουν.

Είδε τον άνδρα στην απέναντι πολυθρόνα να σηκώνεται και να κόβει αμήχανα οριακές βόλτες από το κλιμακοστάσιο του προθάλαμου ως το ανοιχτό δίφυλλο παράθυρο της μεγάλης τζαμαρίας που έβλεπε στον εσωτερικό περίβολο των νοσηλευτηρίων. Έριξε μια συγκαταβατική ματιά στο πλαστικό βαλιτσάκι samsonite που κρατούσε και ανοίγοντας τη δική της δερμάτινη μαύρη τσάντα ανέσυρε καμαρωτά μιαν ασημένια ταμπακέρα φορτωμένη αραβικά σκαλίσματα. Άναψε τσιγάρο με έναν νικέλινο ηλεκτρονικό αναπτήρα, ρούφηξε βαθιά και, στρογγυλεύοντας τα χείλη, φύσηξε δυνατά έξω τον καπνό, θα 'λεγες για να διώξει με την ίδια εκπνοή όλη τη σταλαγμένη στα πνευμόνια πάχνη στενοχώριας.

Ο Μαλλιαγκάκης έκανε γύρους όμοιους με ξελιγωμένου λύκου για να πλησιάσει. Η αίθουσα είχε μεσημβρινό προσανατολισμό και ο ελαφρύς νοτιοδυτικός άνεμος, εισχωρώντας υπό γωνίαν, αντιπάλευε παρήγορα το αιωρούμενο βαρύ μείγμα φαρμακίλας και κατάθλιψης. Υπήρχαν συνολικά δέκα επισκέπτες, δύο εργάτες με τα ρούχα ακόμα της οικοδομής και μια παρέα από νεαρά άτομα –τρεις κοπέλες μαζί με ένα εικοσάχρονο αγόρι, κατά πάσα πιθανότητα αδελφό της μίας– που προσπαθούσαν να διαγνώσουν χαμηλόφωνα τι είδους, αν και πρόσκαιρο, μετατραυματικό κουσούρι θα άφηνε η ευτυχώς ελαφριά κρανιοεγκεφαλική κάκωση κάποιου φίλου τους από πτώση με μοτοποδήλατο. Παρατήρησε ότι ο ορός του αγρότη λιγότευε μέσα στη φιάλη και έπιασε τον γιο να ρυθμίζει σε ταχύτερη ροή τη βαλβίδα του λεπτού σωλήνα.

Συμπέρανε πως δεν θα αργούσαν να σηκωθούν για να επιστρέψουν στον θάλαμο. Ο τριθέσιος καναπές θα ελευθερωνόταν... Έτσι, πήρε κλειστή στροφή προς τη γυναίκα.

«Μπορείτε να ξεκουραστείτε λίγο, αν θέλετε, παρακαλώ...» είπε όσο πιο ευγενικά μπορούσε δείχνοντας το δικό του κάθισμα.

«Δεν πειράζει, μη σας πιάσω τη θέση». Η άρνηση ακούστηκε χαλαρή, διατυπωμένη από συμβατική υποχρέωση.

«Εγώ κάθομαι αρκετή ώρα, ενώ εσείς...»

Σίγουρα είχε διαβάσει το δράμα στα κοκκινισμένα μάτια της. Δεν μπορούσε παρά να υποχωρήσει.

«Ευχαριστώ πολύ».

Η γυναίκα βιάστηκε να καθίσει. Ύστερα τίναξε το ελεύθερο χέρι πάνω στη φούστα για να απομακρύνει μερικές νιφάδες στάχτης και έσβησε το τσιγάρο ρίχνοντάς το μέσα σε ένα μισοάδειο πλαστικό κύπελλο με καφέ, παρατημένο στο δάπεδο κοντά στα πόδια της πολυθρόνας. Του χαμογέλασε και στη συνέχεια έστειλε το βλέμμα προς το φως του ήλιου.

«Χτες έβρεχε, σήμερα κάνει ωραίο καιρό...» βρήκε την ευκαιρία ο Μαλλιαγκάκης.

«Ναι. Αλλά μονάχα για όσους βρίσκονται έξω και μακριά από τα νοσοκομεία».

«Μην το λέτε. Η κάθε μέρα είν' όμορφη... Για όλους ανεξαιρέτως», επέμεινε ο άνδρας. «Πολύ περισσότερο για τους αρρώστους εδώ μέσα. Θέλουν να γυρίσουν στη ζωή, δε νομίζετε;»

«Όμως, κάποιιοι μπορεί να μην τα καταφέρουν», αντέτεινε χαμηλόφωνα η γυναίκα γέροντας το κεφάλι στο στήθος να μη φανούν τα καινούργια δάκρυα.

Ο Αριστείδης έσκυψε παρηγορητικά από πάνω της.

«Εύχομαι να πάνε όλα καλά. Υποθέτω... κάποιος δικός σας;»

«Ο σύζυγός μου. Δεν μπορώ να καταλάβω τι μας βρήκε. Τον αγαπώ πολύ και...»

Δεν έλεγε ολότελα ψέματα. Ο ξαφνικός πόνος για τη ζωή

του Αχιλλέα είχε εκτοπίσει κάθε άλλο συναίσθημα τις τελευταίες κρίσιμες τρεις τέσσερις ημέρες, αφότου άρχισε το τρέξιμο με τους γιατρούς ώσπου να καταλήξουν στο νοσοκομείο. Η κρυσταλλωμένη στη συνείδησή της αδιαφορία, ο εκνευρισμός για οτιδήποτε είχε σχέση με την παρουσία του μέσα στα πόδια της, όλα όσα την ενοχλούσαν, ο βρόμικος ιδρώτας του επειδή βαριόταν να πλυθεί και να ξυρισθεί, το ότι περιφερόταν διαρκώς με την ίδια φόρμα γεμάτη γατότριχες, τρύπες από καύτρες τσιγάρου και πάσης φύσεως λεκέδες, αγνοώντας κάθε παράκληση να την αλλάξει με μια καθαρή, τα πάντα είχαν τώρα πεταχτεί στον κάλαθο με τις δευτερεύουσες σκοτούρες. Σε τι αναστάτωση θα έμπαινε η ζωή της αν τον έχανε; Τι θα απογινόταν μόνη, περικυκλωμένη από ένα λιγούρικο και εχθρικό συγγενολόι;

«Είναι σε κρίσιμη κατάσταση», συνέχισε. «Χειρουργήθηκε για όγκο στο κεφάλι... ε, όπως καταλαβαίνετε...»

«Ξέρετε, κυρία...»

«Μυριάδη. Χριστίνα».

Έσπευσε να συστηθεί και αυτός. Μέσα του έτρεμε από ενθουσιασμό για την πρώτη τούτη επαφή.

«Κυρία Μυριάδη, θα 'λεγα πως άμα τύχει μια αναποδιά στη ζωή μας, έχουμε για λίγο την εντύπωση ότι όλα χάνονται. Σύντομα όμως το πρόβλημα αντιμετωπίζεται, τα πράγματα φτιάχνουν πάλι... και όλα περασμένα ξεχασμένα».

Η γυναίκα τον κοίταξε βουρκωμένη, ελευθερώνοντας ένα καινούργιο αχνό χαμόγελο. Τι διαφορετικό μπορούσε να κάνει από το να συμφωνήσει μαζί του; Ακούμπησε την τσάντα στα γόνατα και τράβηξε το φερμουάρ.

«Καπνίζετε;»

Η τσιγαροθήκη άνοιξε με ένα μεταλλικό τρίξιμο μπροστά στον Μαλλιαγκάκη.

«Όχι, ευτυχώς. Το 'κοψα πριν από μερικά χρόνια, όταν άρχισα να ασχολούμαι...»